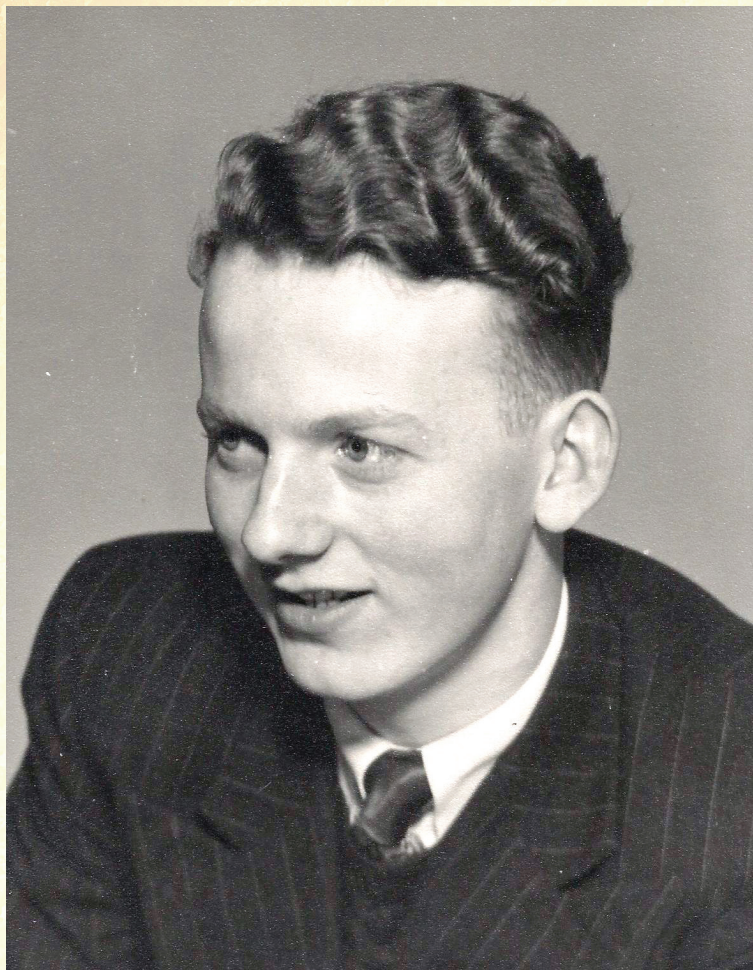

Komandi partur

Komandi partur verður um teir føroyingar, sum fórust við Hans Hedtoft, og tey sum sluppu undan. Í hesi grein er eisini ein heilt serstøk mynd av 15 ára gamla Ólavi á hansara seinasta degi á lívi.

Hans Christian, sonur Rikku og Victor, fekk eina syrgiliga lagnu.

Eg var í landi tann túrin, men hvøkkur var stórur. Vit høvdu havt kamar saman í hálvt annað til tvey ár, so vit kendust sera væl. Hans Christian var ein ógvuliga dámligur og raskur maður. Hann las altíð í Bibliuni á frívakt, og hann plagdi eisini at hava orðið, tá ið møtir vóru umborð.

Vágbingur sigldi undan vindinum hendan dagin. Tá kundi hann fara á liðina, so nógur sjógur kom inn á dekkið, og tað var hetta, sum hendi.

Á dekkinum vóru lemmar, sum ikki vóru surraðir, og Hans Christian leyp niður á dekkið at fáa hetta gjørt. Men tá kom eitt brot, sum tók hann fyrir borð.

Tað varð beinanvegin vent. Hans Christian fleyt í sjónum, og hann var so nær at verða bjargaður, at hann var bara ein metur frá at røkka einum longum haka, sum varð rættur honum. Men tá kom aftur eitt brot, og Hans Christian hvarv.

Tað varð beinanvegin farið inn, og Johan Dahl ringdi til mín um at koma við aftur komandi túrin. Tá var óhugaligt at koma inn í kamarið til tómu koyggjuna hjá Hans Christian.

Henda hending merkti mannina í langa tíð. Tað varð nógur tosað um, hvat ið kundi verið gjørt øðrvísi. Men í eini slíkari støðu hendir alt so knappligt, og tað eru ikki stundir at umráða seg. Tað varð kortini gjørt tað, sum gerast kundi.

dámdi so væl at spæla við børnini hjá systkinunum.

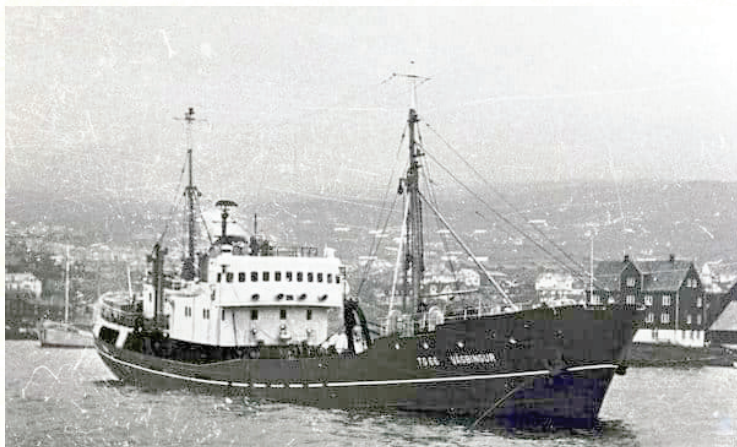
Uppkallaður eftir deyða systkinabarninum

Ein pápabeiggi Victor var C.C. Danielsen, kendur sum postmeistari og sparikassastjóri í Havn. Hann var virkin í Meinigheitshúsinum. Hann var ein "rættur" Danielsen við ógvuliga avgjörðum meiningum á andaliga økinum.

Ein sonur hansara, Johan, var postmeistari. Í 1929 fingur tey ein son, sum kallaðist Hans Christian. Tann 2. mei 1935 doyði Hans Christian av sjúku. Ein mánað seinni fáa Rikka og Victor ein son, sum fær navnið Hans Christian. Tað er sannlíkt, at hann var uppkallaður eftir tí deyða Hans Christian. Johan og Victor vóru systkinabørn. Teir hava hava uttan iva kenst, ikki minst frá tíðini, tá ið Victor gekk á læraraskúla í Havn.

Sambandið við Kjølbro

Sum døturnar siga, hevði Victor nógv samband við nógv fólk,

Tann tá framkomni trolarin, Vágbingur, bleiv lagnan hjá Hans Christiani.

Ein øgiligur hvøkkur

Hetta var sjálvsagt ein hvøkkur fyrir okkum øll. Hetta var eisini so stutt eftir, at pápi var deyður. Ringast var tað sjálvsagt hjá mammu. Sárt var tað eisini, tá ið klæðsekkurin hjá honum kom heim. Mamma hevði bundið honum eina nýggja troyggju, men hon var ikki í klæðsekkinum, so helst hevur hann verið í troyggjunum.

Gávuríkur hevur hann eisini verið. Tá ið hann gekk til skipara var hann fjórði bestur av 25 næmingum og fekk eisini premiu. Absalon Absalonsen úr Vági gekk í flokki við honum. Hann minnst, at Hans Christian var so stívur í føroyskum. Tað hevði hann ikki frá fremmandum.

Jákup Oluf, maður Miu, fekk tíðindi um vanlukkuna á sínum 47 ára føðingardegi. Jógvan, sonur teirra, minnst, hvussu fittur mammubeiggi hann var. Honum

maður, men tygum eru jú ein? Ið hvussu er, vilja tygum gera mær tann beina at fáa brævið til formannin.

Jarðarferðin, sum víst verður til, er hjá deyðfødða soninum hjá Rikku og Victor, sum varð føddur 22. juli 1928 í Klaksvík, har hann eisini varð jarðaður. Onkursvegna hevur hann eftir øllum at døma ikki verið varur við reglur, sum hava verið galdandi. Kjølbro var tá limur í kommunustýrinum.

Victor heldur áfram:

Her er ógvuliga trist útvortis hugt. Meslingarnir mugu væntast at breiða seg um alt plássið, og tað vil taka nógvar vikur, áðrenn tað er yvirstaðið. Grundað uppá ússaligan livimáta í húsinum, síggi eg meg noyddan at skýggja sum longst og havi eg tí onga útsikt til at kunna halda nøkur møti aftur her í vetur. Harrans vilji ske! Fær hann reinsa okkum, sum bera boðskapin fram eftir sínum egna vilja, so vil hann eina ferð lata upp aftur, tað veit eg. Í míni egnu sál havi eg tað gott, og av tí friði, Harrin hevur givið mær í sálina henda vetur, dømi eg, at eg eri her eftir hansara vilja, og so koma eina ferð ráð aftaná óráð. Alt uttan fyrir hann tømur okkum út, eina hann sjálvur kann fylla okkum við gleði og friði.

Victor hevði eisini áhuga fyrir etiskum verðsligum spurningum, sum tað sæst í hesum brotinum:

Tað er ein sak, sum eg gjarna skuldi hoyrt tygara meining um, sjálvur eri eg so stuttsskygdir í slíkum tingum. Hvat meina tygum

um hetta, sum nú verður gjørt so ofta, at ein kona keypir húsini, tá ið maðurin er insolventur, og tey upprætta ektapakt. Eg meini ikki um tygum síggja tað juridisk rætt, men hvussu tygum betrakta tað moralskt, sæð og gjørt innan fyrir meinigheitina. Hvat er tann egentliga grundin til, at hetta er komið í brúk? Hava tygum tíð, vilja tygum so ikki senda mær nøkur orð um hatta?

Tað sæst ikki, hvat Kjølbro hevur svarað.

Eitt bræv frá Victor til Ewald er frá 1946. Tað skilst, at teir báðir hava verið saman og hava tosað um andaligar spurningar. Victor byrjar brævið við at siga: "Fyrst vil eg siga, at meg mást tú ikki tosa um. Tú veit ikki, hvussu keddur eg eri inn á meg sjálvan, at eg ikki skal hava dugað at tænt Harranum betur."

Hetta vísir, hvussu eyðmjúkur Victor var.

Hetta er seinasti partur í hesi áhugaverdu frásøgn. Harriet og Victoria skula fáa stóra tøkk fyrir teirra íkast. Tað sama skal Jógvan hjá Miu hava fyrir frásøgnina hjá mammu hansara.

Hetta kann eisini vera eitt ískoyti til søguna um Victor, nú tað eru liðin 125 ár síðani, at hann var føddur.

Um tvær vikur verður ein frásøgn prentingina av Bibliuni, sum kom út fyrir 70 árum síðani. Hetta var eitt søguligt prentavrik, sum ikki verður gjørt í Føroyum í dag.

Standmynd av Victor Danielsen og hansara skrivandi hond á grundini hjá gamla Siloa